

Forumul Regional al Apei
Dunăre - Europa de Est

Conferința Tehnico-Științifică internațională

“Finanțarea sustenabilă din tarif a costurilor apei potabile și apei uzate - o provocare!”

11 iunie | Complex Lux Divina, Brașov

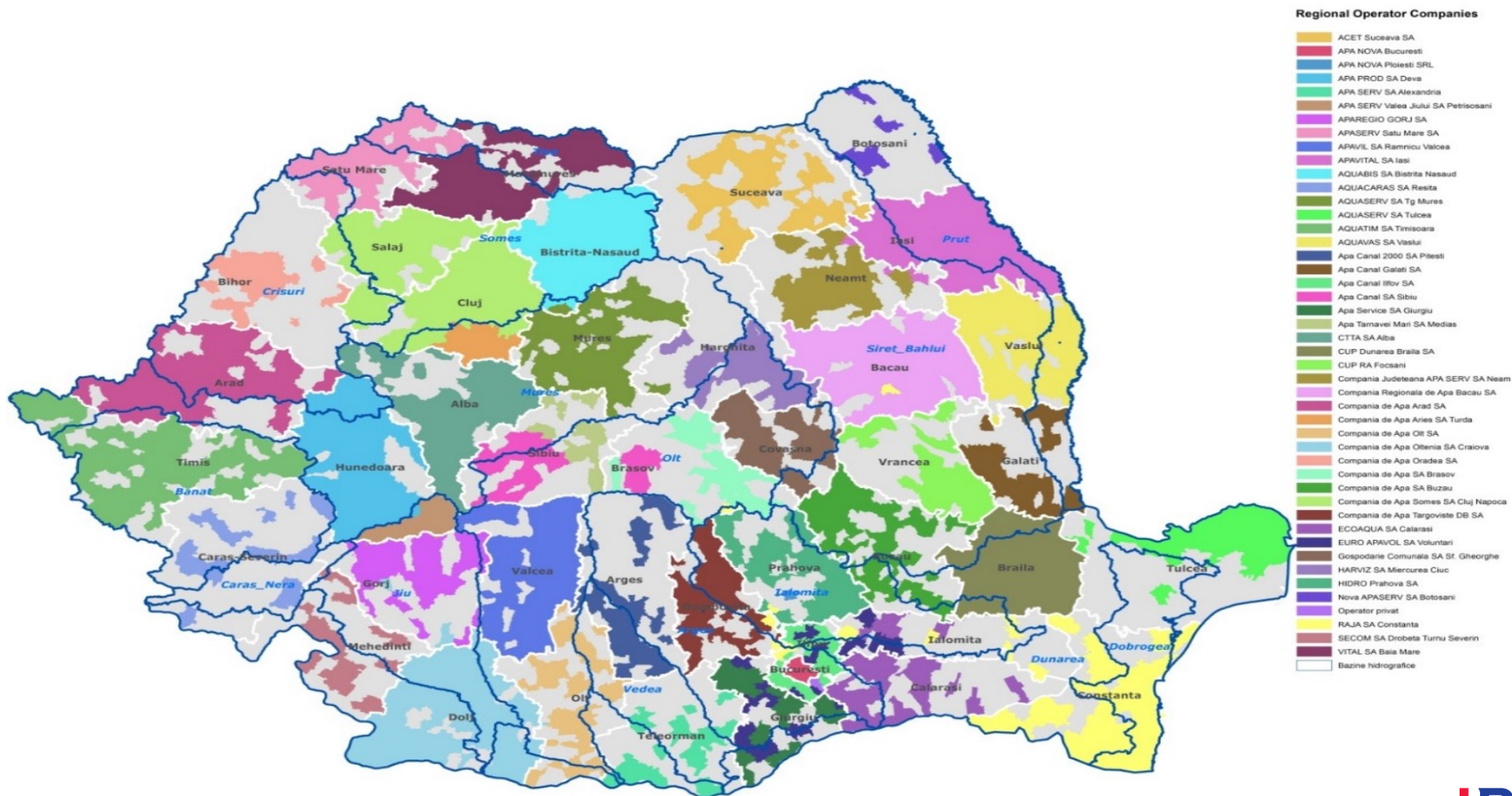
Boer Augustin
Consultant

**Analiza nivelului tarifelor și a elementelor
finanțate din acestea în sectorul de apă și
apă uzată din România**

BDO Business Advisory SRL

SECTORUL DE APA SI APA UZATA DIN ROMANIA

SECTORUL DE APA SI APA UZATA DIN ROMANIA

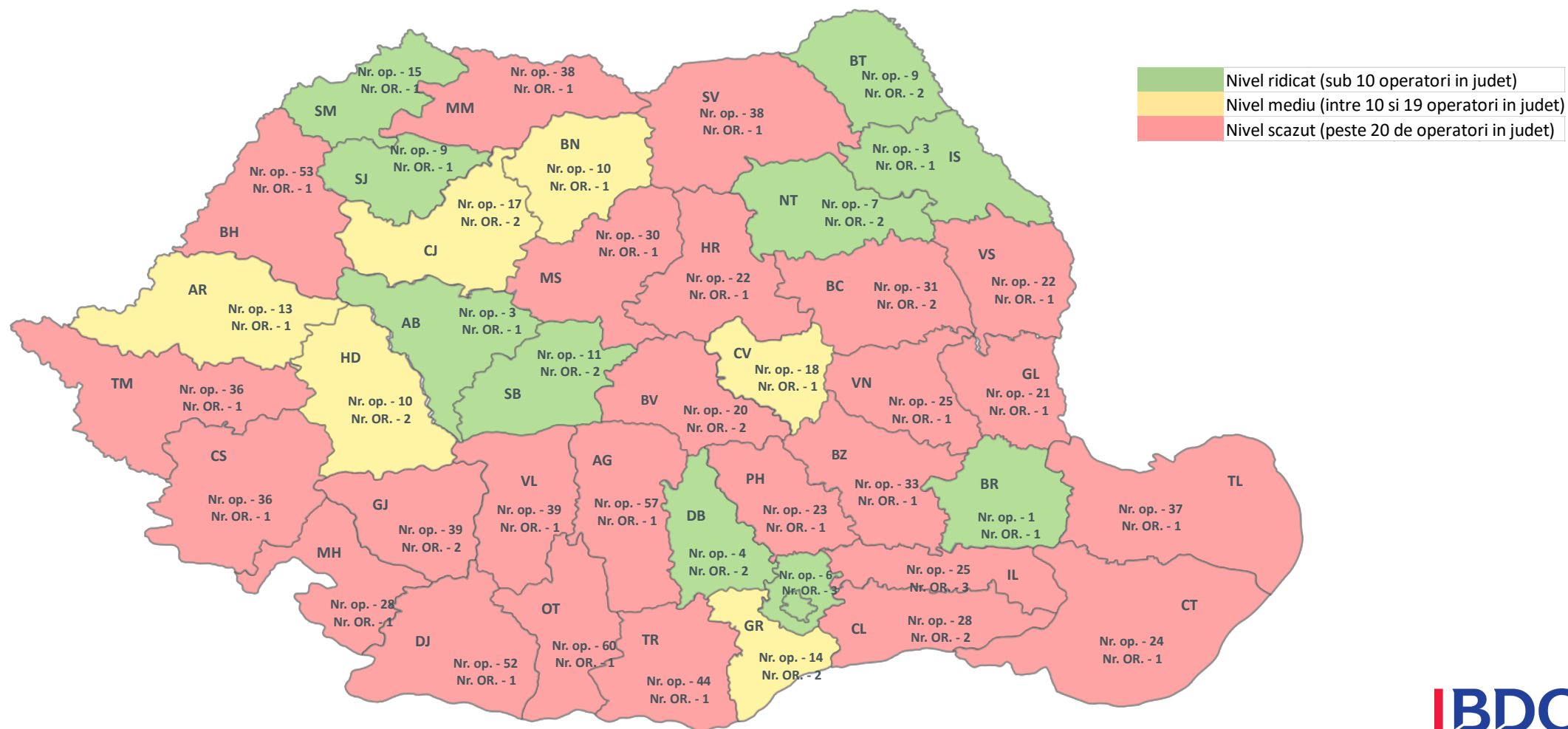
“Piața” este formată din:

- 43 de operatori regionali majori
- 2 operatori majori cu capital mixt (Apa Nova București și Apa Nova Ploiești)
- Operatori în municipii, orașe și comune cu capital privat sau mixt
- Operatori în municipii, orașe și comune cu capital public (deținuți de autorități publice locale)
- Acești operatori deserveșc cu servicii de apă 103 municipii, 216 orașe și 1.974 de comune (din totalul de 3.181 de UAT-uri din România)

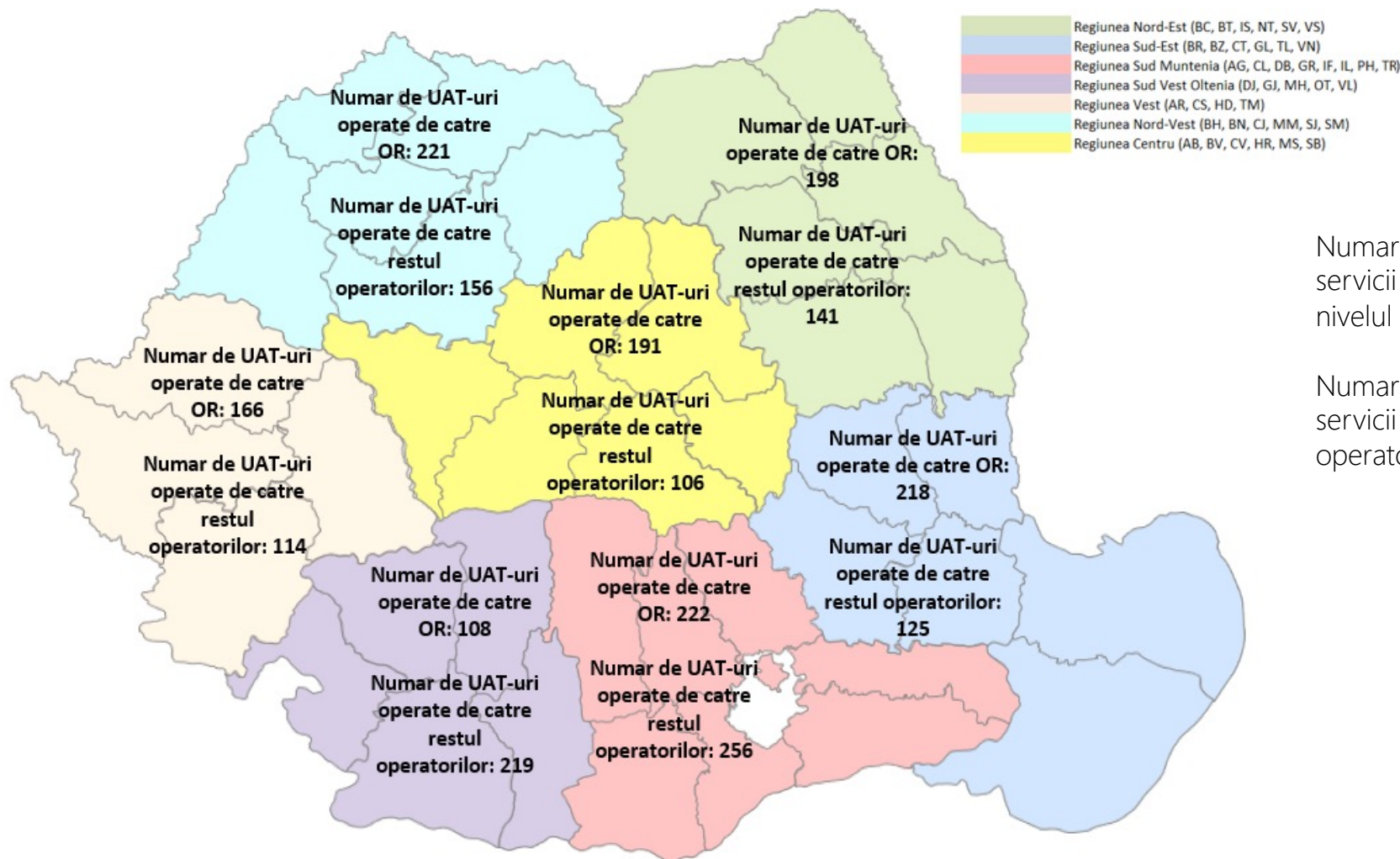
Piata operatorilor de apa si apa uzata	Procentul populatiei deservite din totalul populatiei conectate la serviciile de apa (cota de piata pentru serviciile de apa)	Procentul populatiei deservite din totalul populatiei conectate la serviciile de canalizare (cota de piata pentru serviciile de apa uzata)
Operatori regionali	68.6%	72.4%
Operatori mari cu capital mixt	13.7%	19.1%
Alti operatori organizati ca societati comerciale cu capital privat sau mixt	2.1%	1.5%
Alti operatori organizati ca servicii in cadrul municipiului sau societati comerciale cu capital public	15.6%	7.1%
Total	100.0%	100.0%

SECTORUL DE APA SI APA UZATA DIN ROMANIA

Nivelul regionalizării operatorilor de apă și apă uzată din România

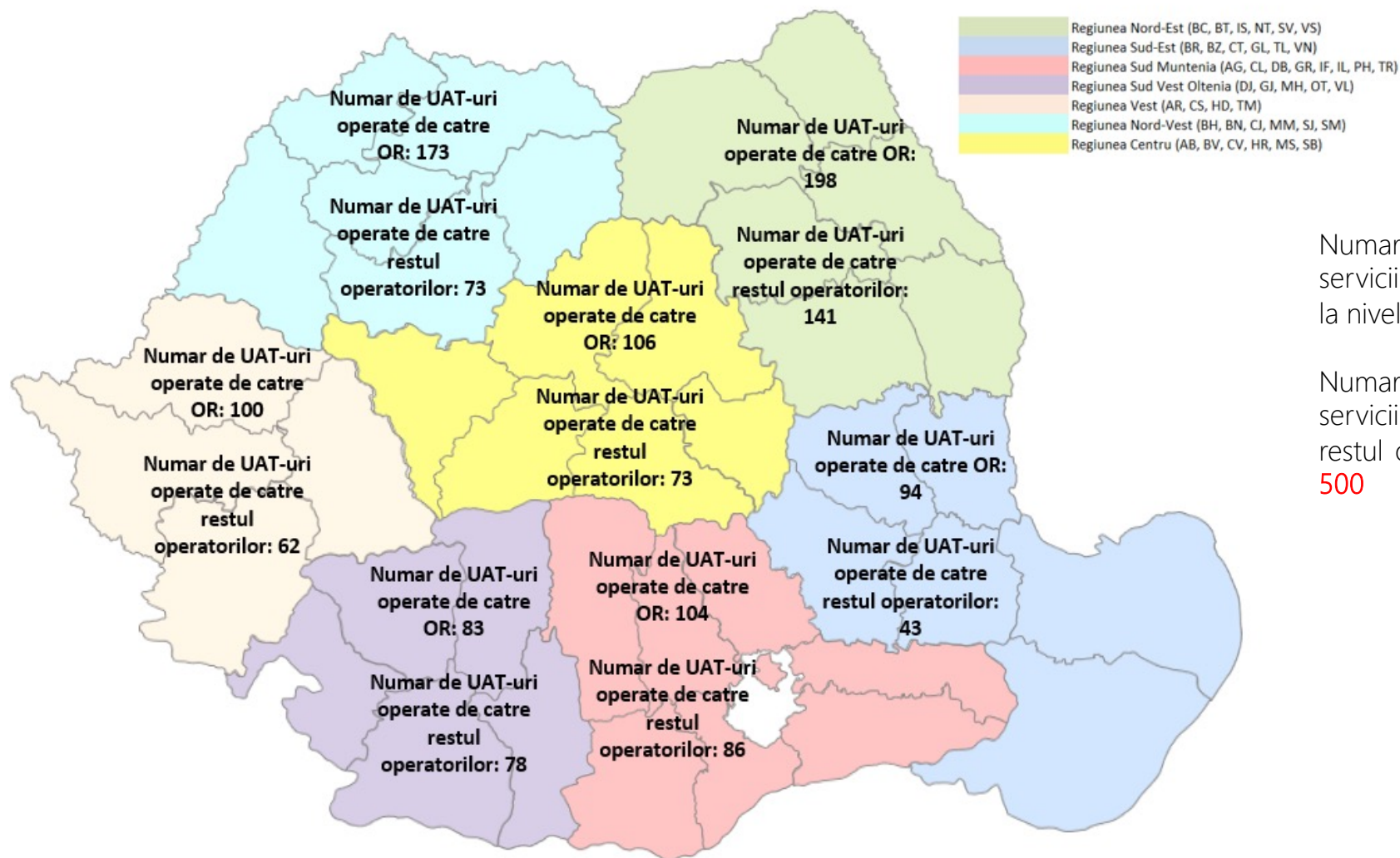
Numarul UAT-urilor operate cu servicii de apa de catre operatorii regionali si restul operatorilor

Numarul UAT-urilor operate cu servicii de apa de catre OR la nivelul tarii: **1.324**

Numarul UAT-urilor operate cu servicii de apa de catre restul operatorilor la nivelul tarii: **1.117**

Numarul UAT-urilor operate cu servicii de canalizare de catre operatorii regionali si restul operatorilor

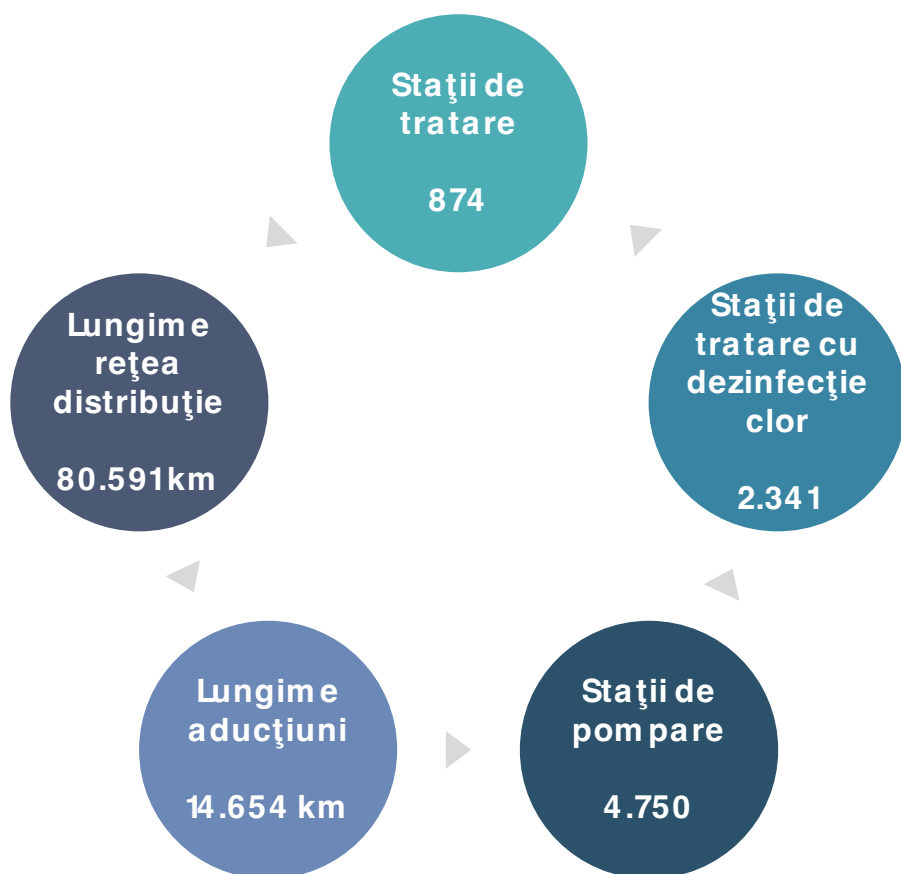
Numarul UAT-urilor operate cu servicii de canalizare de catre OR la nivelul tarii: **770**

Numarul UAT-urilor operate cu servicii de canalizare de catre restul operatorilor la nivelul tarii: **500**

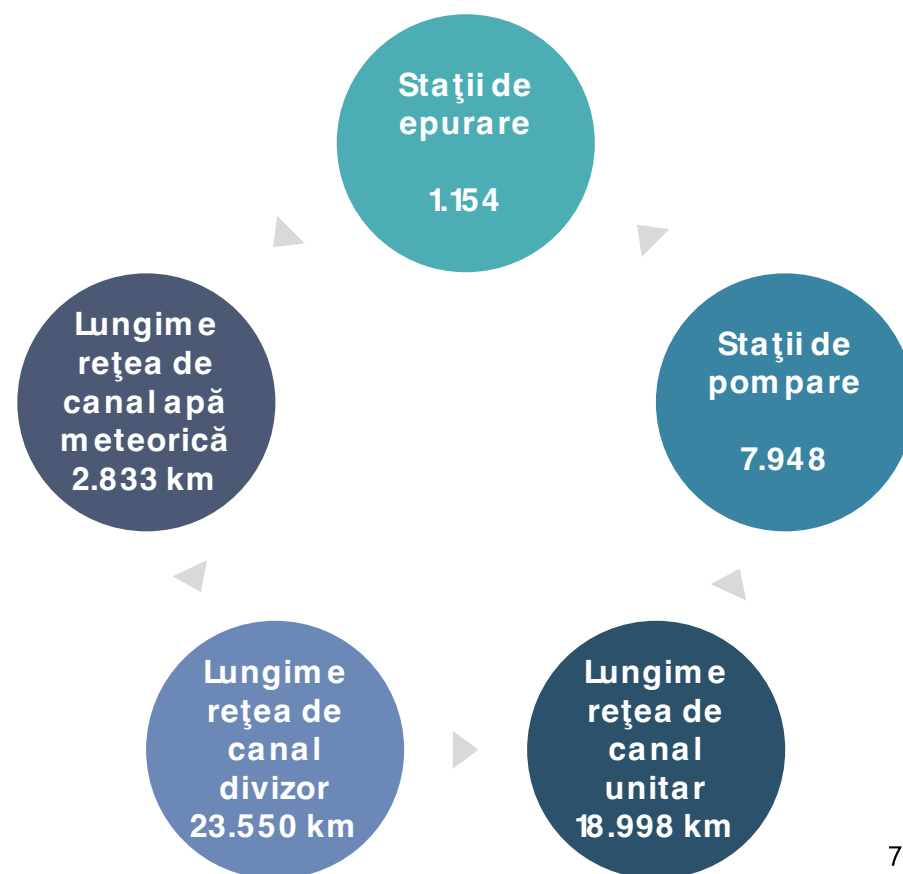
INFRASTRUCTURA DE APA SI APA UZATA DIN ROMANIA

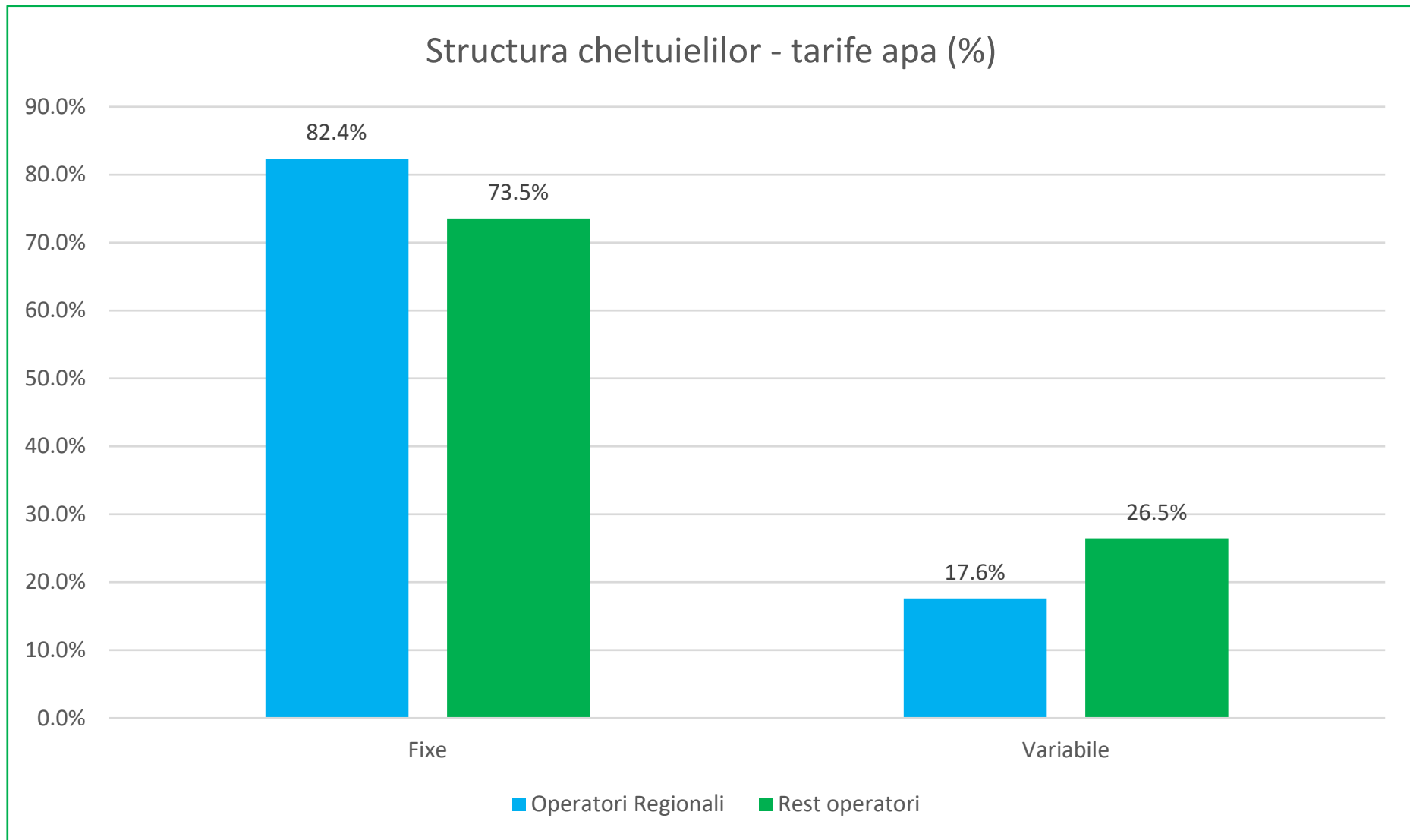
INFRASTRUCTURA DE APĂ

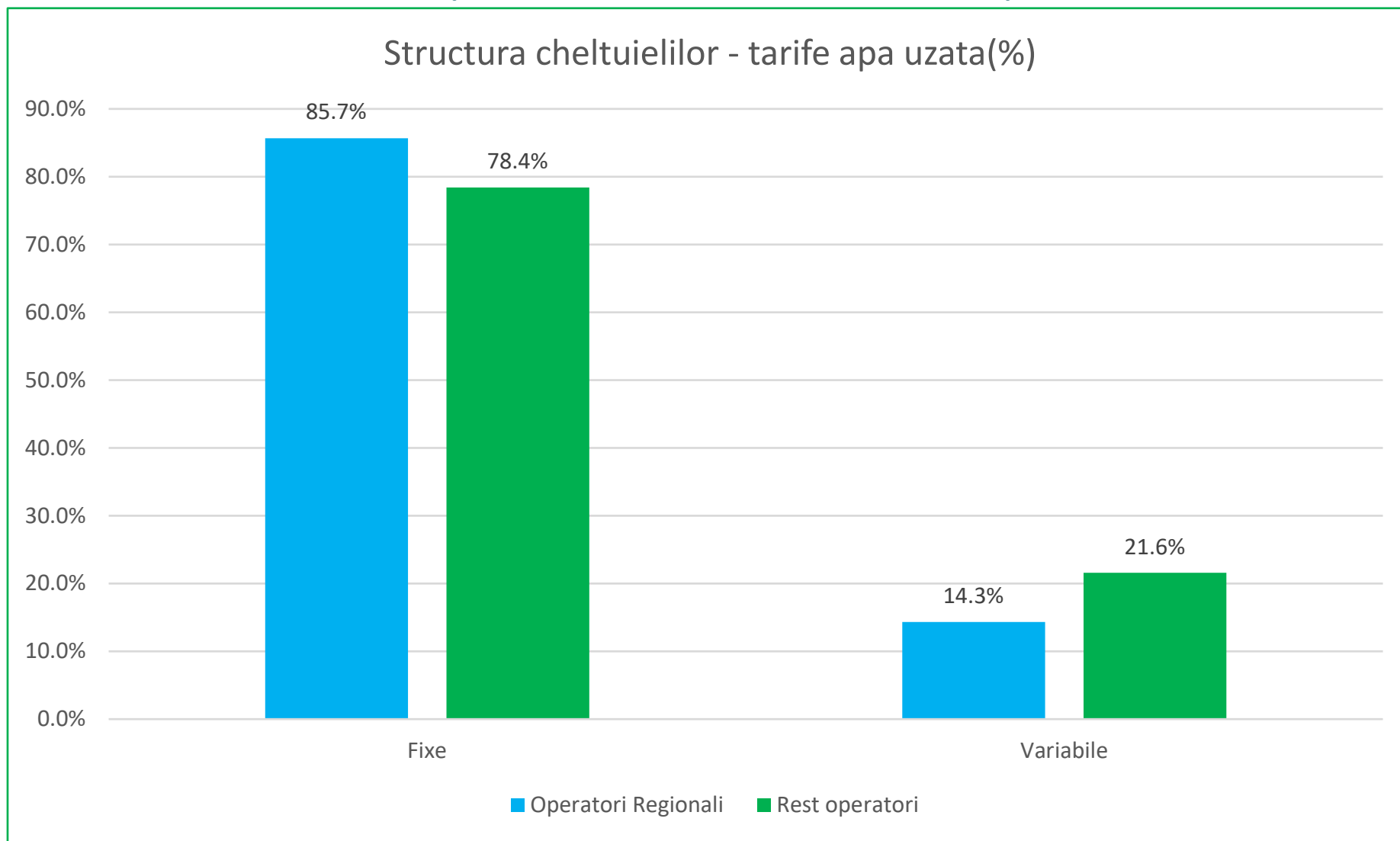
INFRASTRUCTURA DE APĂ UZATĂ

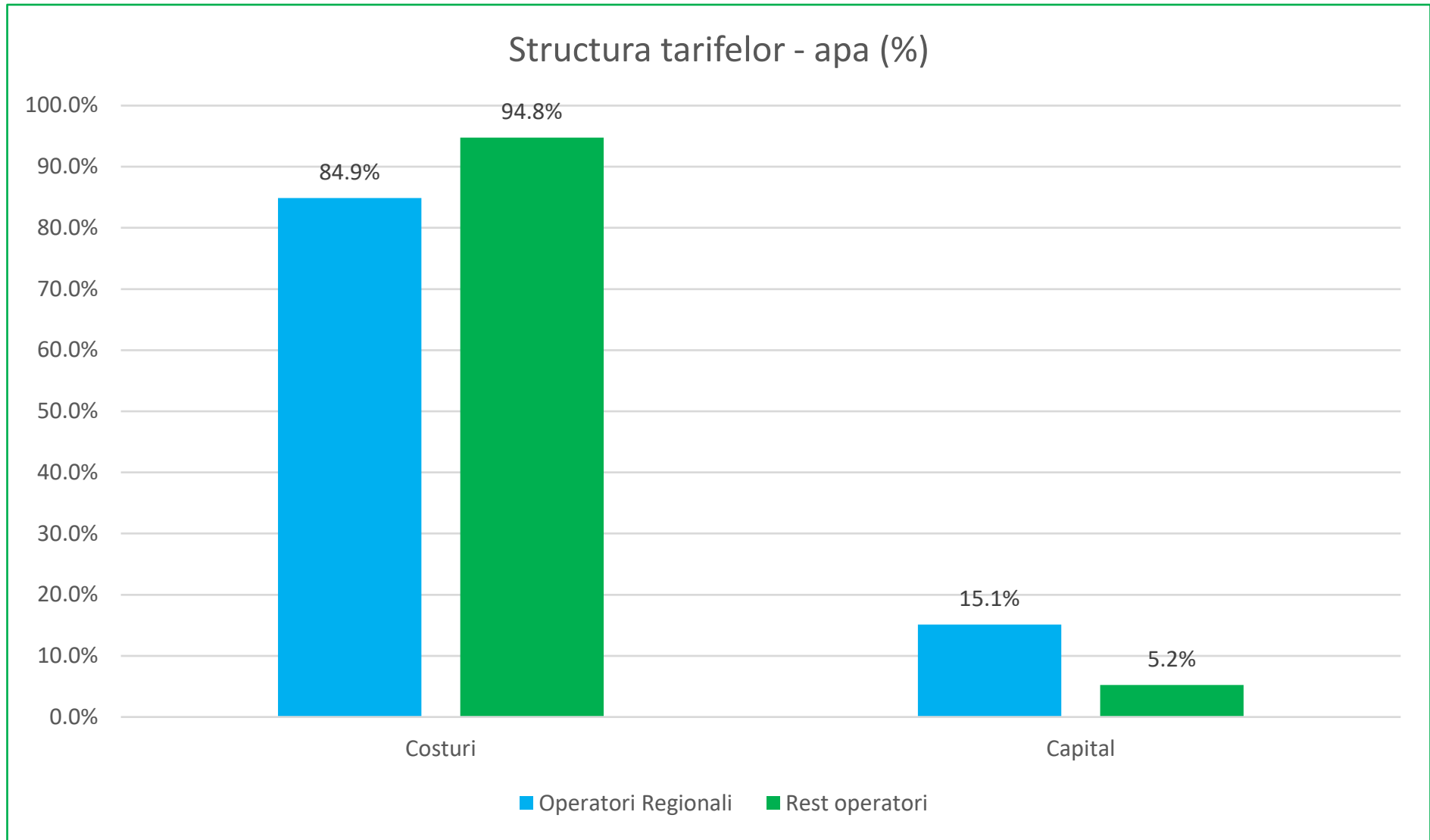
STRUCTURA CHELTUIELILOR (1)

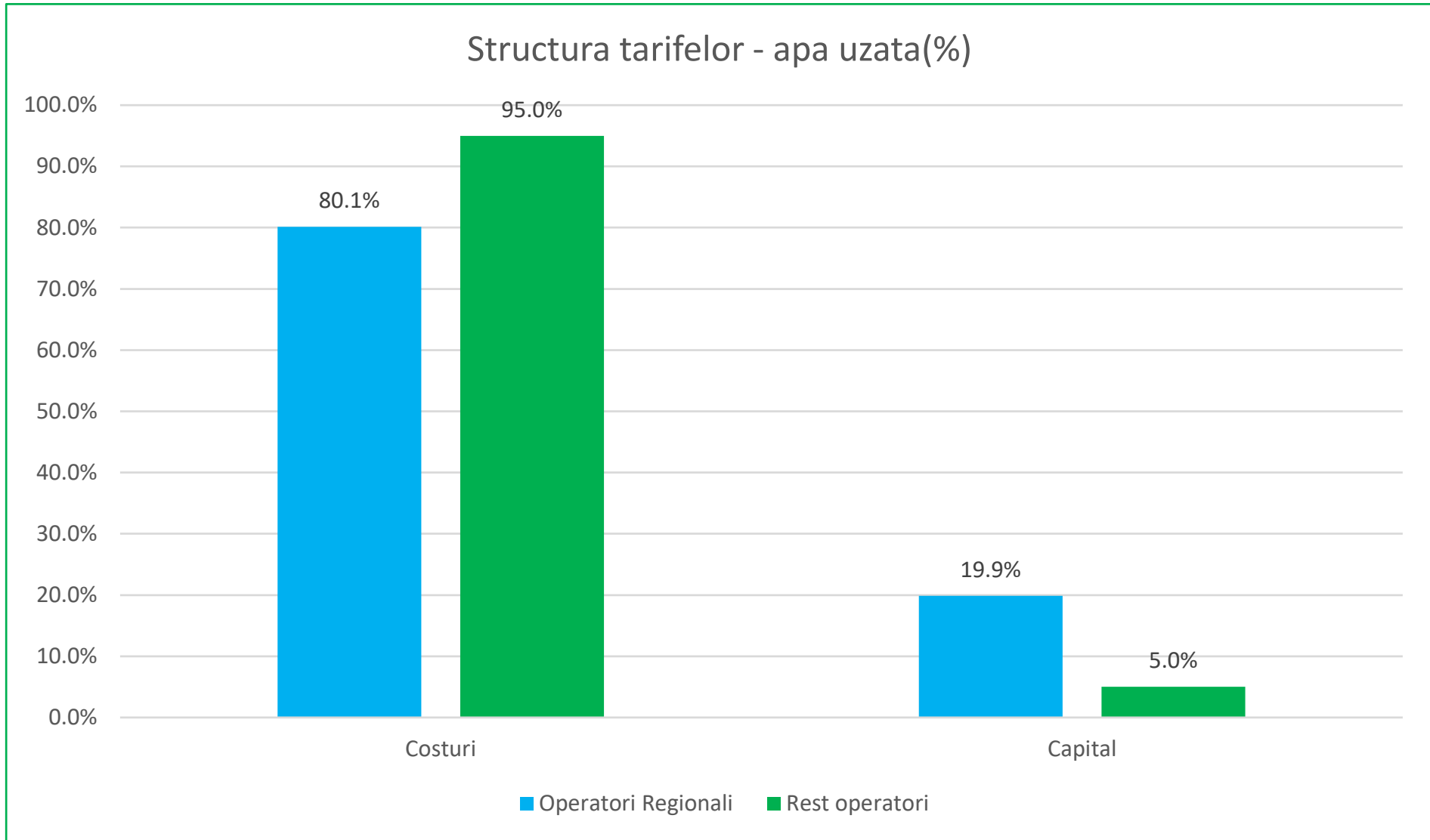
STRUCTURA CHELTUIELILOR (2)

STRUCTURA TARIFELOR (1)

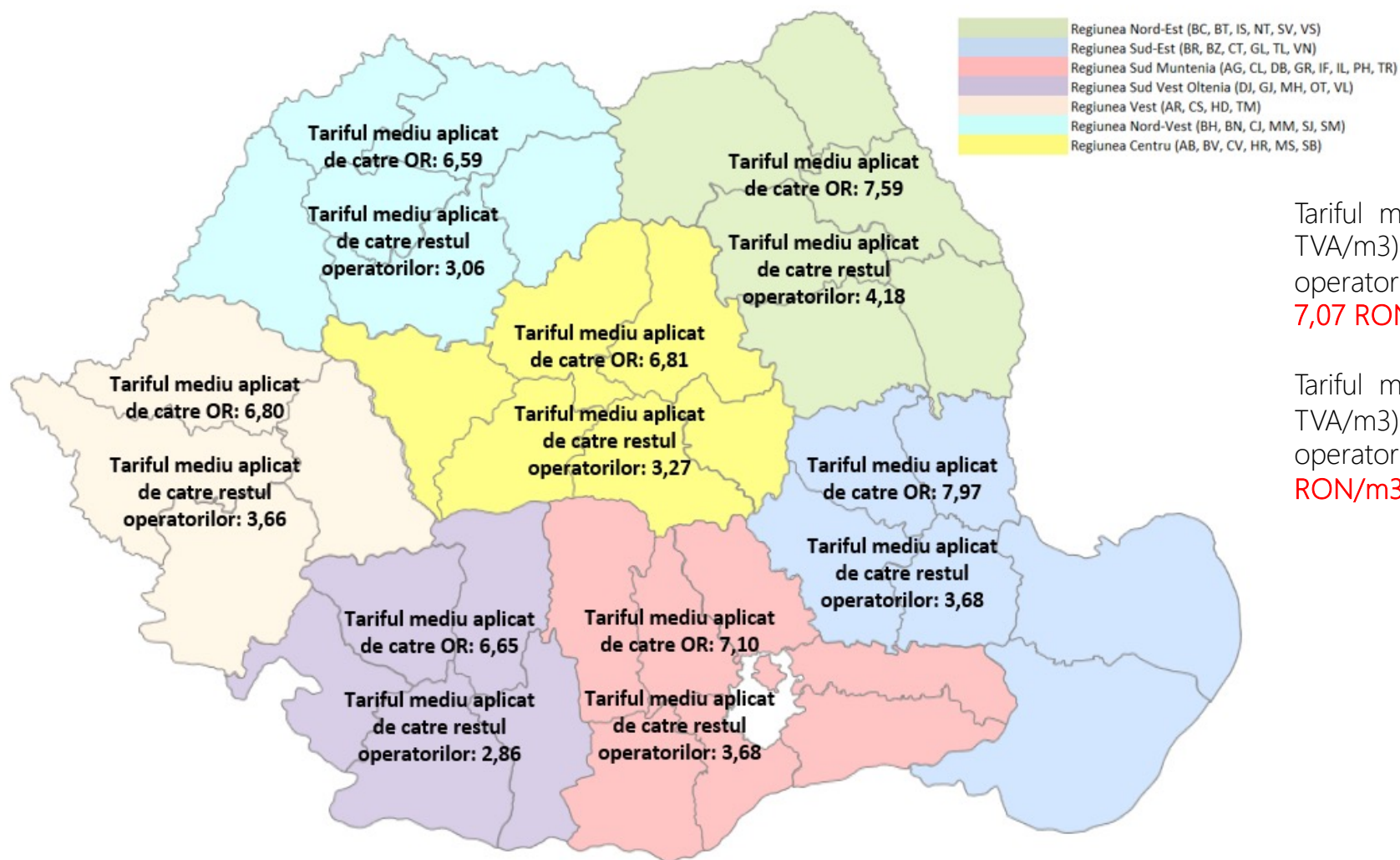

STRUCTURA TARIFELOR (2)

NIVELUL TARIFELOR LA APA (2024)

Tariful mediu la apa (RON fara TVA/m³) aplicat de catre operatorii regionali si restul operatorilor

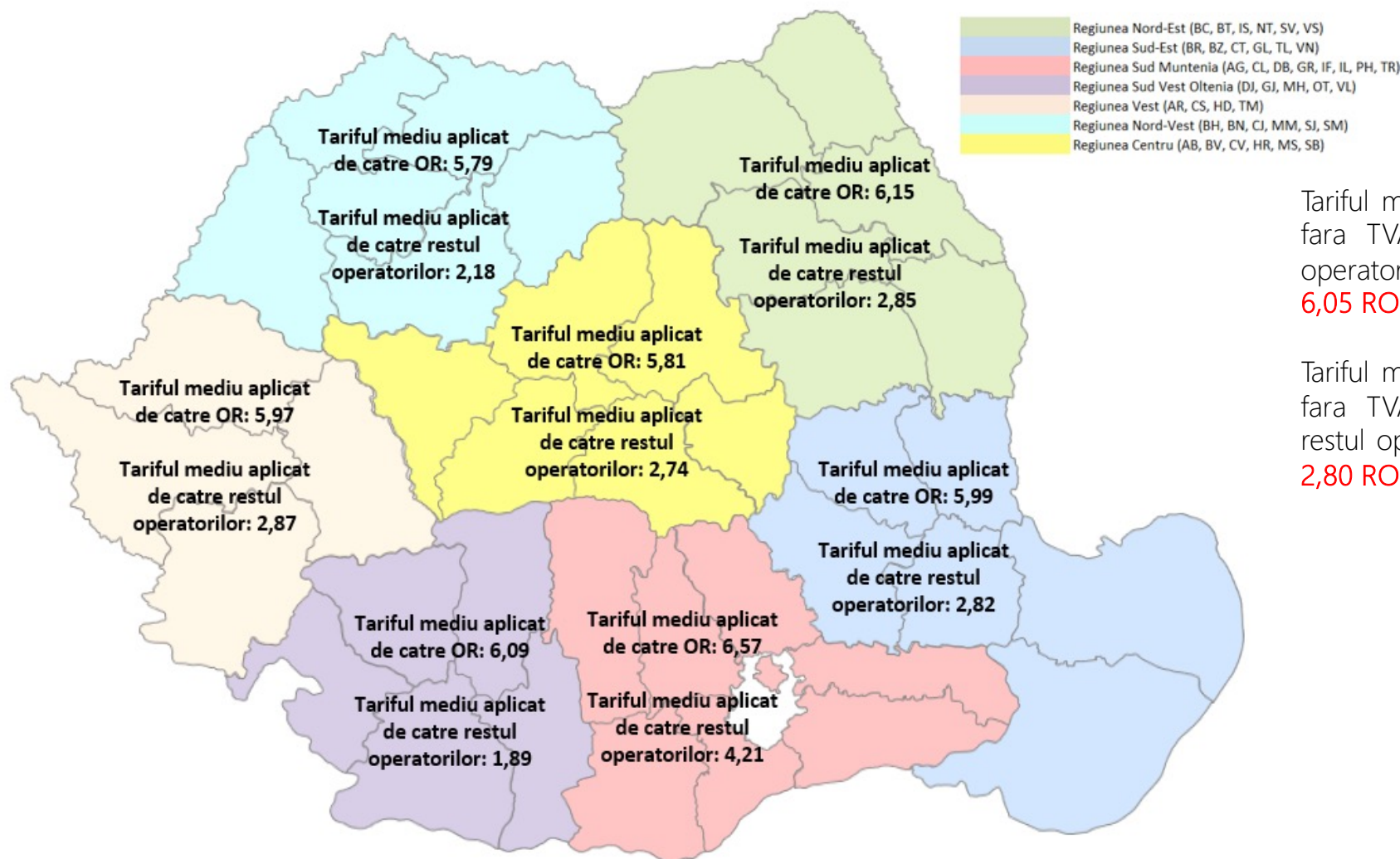

Tariful mediu la apa (RON fara TVA/m³) aplicat de catre operatorii regionali la nivelul tarii: **7,07 RON/m³**

Tariful mediu la apa (RON fara TVA/m³) aplicat de catre restul operatorilor la nivelul tarii: **3,48 RON/m³**

SECTORUL DE APA SI APA UZATA DIN ROMANIA

Tariful mediu la canalizare (RON fara TVA/m³) aplicat de catre operatorii regionali si restul operatorilor

Tariful mediu la canalizare (RON fara TVA/m³) aplicat de catre operatorii regionali la nivelul tarii: **6,05 RON/m³**

Tariful mediu la canalizare (RON fara TVA/m³) aplicat de catre restul operatorilor la nivelul tarii: **2,80 RON/m³**

CUM POT CEILALTI OPERATORI SA PRACTICE TARIFE MAI MICI DECÂT OPERATORII REGIONALI MARI?

- O parte din costurile de operare nu sunt recunoscute ca fiind ale activității de apă și apă uzată, cel mai probabil fiind finanțate de către autoritatea locală indirect (ex. cheltuielile cu reparațiile se fac cu infrastructura Primăriei, etc.)
- Există o probabilitate ridicată ca aceste sisteme să nu beneficieze de o întreținere corespunzătoare a infrastructurii (conform specificațiilor tehnice) ceea ce va duce la o degradare accelerată
- Până în acest moment, când infrastructura este relativ nouă (acești operatori operează preponderent în zone rurale cu infrastructură construită în ultimii 10-15 ani), nu au fost înregistrate probleme majore în operare, dar, această lipsă de întreținere corespunzătoare a infrastructurii și potențiala subvenționare „mască” a anumitor categorii de costuri ridică semne de întrebare majore asupra sustenabilității pe termen mediu și lung a acestor sisteme.

FINANTAREA INVESTITIILOR (2022)

- Investițiile în infrastructura de apă și apă uzată au fost finanțate atât din elementele de capital din tarif (amortizare, redevență, profit, cotă dezvoltare, etc.) cât și prin contractarea de credite, în principal, pentru co-finanțarea proiectelor cu finanțare europeană.
- Marea majoritate a investițiilor din surse proprii în infrastructura au fost realizate de către operatorii regionali.
- Operatorii din municipii, orase și comune au avut un nivel extrem de redus de investiții din surse proprii, ceea ce arată o lipsă de sustenabilitate, atât legată de înlocuirea infrastructurii existente, cât și legată de dezvoltarea activității.

Investitii (miliarde lei/an)	Total	Operatori Regionali	Apa Nova Bucuresti	Rest Operatori Municipii	Operatori Orase	Operatori Comune
Valoarea investitiilor implementate finantate din surse proprii (profit, fond IID, cota de dezvoltare, amortizare, etc.)	0.537	0.374	0.133	0.012	0.010	0.008
Valoarea investitiilor implementate finantate din credite contractate de catre operator	0.194	0.093	0.100	-	-	0.001
Total	0.731	0.467	0.233	0.012	0.010	0.009

FINANTAREA INVESTITIILOR (2022)

- Marea majoritate a investițiilor din surse atrase în infrastructura publică în anul 2022 au fost realizate de către operatorii regionali.
- Operatorii din municipii și orașe au avut un nivel extrem de redus de investiții din surse atrase, ceea ce ridică semne de întrebare privind asigurarea conformării și dezvoltării infrastructurii publice.
- Nivelul de investiții în zona rurală a fost relativ redus raportat la numărul operatorilor, ceea ce ridică semne de întrebare privind asigurarea conformării și dezvoltării infrastructurii publice.

Investitii (miliarde lei/an)	Total	Operatori Regionali	Apa Nova Bucuresti	Rest Operatori Municipii	Operatori Orase	Operatori Comune
Valoarea investitiilor implementate finantate din fonduri europene	2.472	2.429	-	-	-	0.043
Valoarea cofinantarii din fonduri asigurate de la bugetul local pentru investitiile finantate din fonduri europene	0.055	0.050	-	-	-	0.005
Valoarea investitiilor implementate finantate din fonduri de la bugetul local	0.097	0.056	-	0.002	0.002	0.037
Valoarea cofinantarii din fonduri asigurate de la bugetul de stat pentru investitiile finantate din fonduri europene	0.492	0.477	-	-	-	0.015
Valoarea investitiilor implementate finantate prin programe nationale din fonduri asigurate de la bugetul de stat	0.218	0.042	-	-	0.004	0.172
Valoarea investitiilor implementate finantate din alte fonduri (ex. granturi)	0.010	0.010	-	-	-	-
Total	3.343	3.064	-	0.002	0.006	0.272

CONCLUZII – OPERATORI REGIONALI

- Operatorii regionali mari sunt principalul motor de dezvoltare al sectorului de apă și apă uzată din România
- Implementarea proiectelor cu finanțare europeană aduce provocări majore și necesită eforturi susținute
- Ce ar trebui făcut în continuare?
 - Analiza “atenta” a gradului de conformare
 - Managementul activelor
 - Strategii de reducere a pierderilor
 - Investiții majore din surse proprii prin creșterea redeventei
- Consolidarea operatorilor regionali?

CONCLUZII – OPERATORI MEDII SI MICI

Modelul de operare actual:

Asigura o suportabilitate redusa pentru consumatori

Este total **nesustenabil** pe termen mediu si lung

AUGUSTIN BOER
Mobile: +40 733 883 343
Email: augustin.boer@bdo.ro
www.bdo.ro

MULȚUMESC